

Șerban Diaconescu

Paul Vasilescu

Facultatea de Drept a Universității Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca

Introducere în dreptul civil

Volumul I

Editura
Hamangiu
2022

CUPRINS

INTRODUCERE	VII
Capitolul I. Aspecte introductive	1
§1. Ce este dreptul civil?	1
1.1. Definiție	1
1.2. Circumscriere actuală	4
1.3. Indicii istorice	5
§2. Sursele dreptului civil	7
2.1. Dreptul Uniunii Europene	8
2.2. Legea	8
2.3. Cutuma și uzurile profesionale	9
2.4. Principiile generale ale dreptului	11
2.5. Doctrina juridică	13
2.6. Jurisprudența	13
2.7. Echitatea	14
2.8. Bunele moravuri	17
2.9. Codul civil	19
§3. Norma de drept civil	20
3.1. Definiție	20
3.2. Clasificarea normelor de drept civil	23
3.2.1. Norme imperative și norme dispozitive	24
3.2.2. Norme generale, norme speciale, norme derogatorii	28
3.3. Structura normelor de drept civil	33
§4. Aplicarea normelor civile	36
4.1. Premise	36
4.2. Intrarea și ieșirea din vigoare a legii civile	36
4.3. Conflictul de norme juridice în timp	38
4.4. Aplicarea normelor în timp potrivit Codului civil	41
4.5. Trecutul și viitorul acțiunii normelor juridice	43
4.6. Soluționarea conflictelor de legi în timp prin norme tranzitorii	44
4.7. Soluționarea conflictului de norme în timp în lipsa normelor tranzitorii	45
4.7.1. Principii	45
4.7.2. Aplicarea principiilor	49
4.7.3. Construcții teoretice privitoare la succesiunea de legi în timp	51
4.7.4. Situații juridice necuprinse în ipotezele expres reglementate de articolul 6 din Codul civil	54
4.7.5. Aplicarea în timp a Codului civil actual	60
4.8. Acțiunea normelor civile în spațiu	62
§5. Raportul de drept civil	64
5.1. Noțiune	64
5.2. Structură	66
5.3. Izvor	67

5.4. Trăsături _____	69
Capitolul II. Persoana fizică _____	73
§1. Definirea persoanei fizice _____	73
1.1. Capacitatea civilă și capacitatea juridică _____	74
1.2. Capacitatea delictuală și capacitatea succesorală _____	76
§2. Capacitatea de folosință _____	77
2.1. Noțiuni și caractere _____	77
2.2. Începutul capacității de folosință _____	79
2.3. Sfârșitul capacității de folosință _____	81
2.3.1. Declararea judecătorească a morții _____	83
2.3.2. Rectificarea hotărârii _____	86
2.3.3. Anularea hotărârii _____	86
2.4. Restrângerea capacității de folosință _____	90
§3. Capacitatea de exercițiu _____	95
3.1. Deplina capacitate de exercițiu _____	98
3.1.1. Dobândire _____	99
3.1.2. Încetare _____	100
3.2. Capacitatea de exercițiu restrânsă _____	101
3.3. Lipsa completă a capacității de exercițiu _____	109
§4. Mijloace de ocrotire civilă a persoanei fizice _____	112
4.1. Tutela și curatela _____	113
4.2. Noua reglementare privind protecția persoanelor cu dizabilități intelectuale și psihosociale și implicațiile asupra capacității civile a persoanelor majore _____	124
4.3. Punerea judiciară sub interdicție _____	140
§5. Identificarea persoanei fizice _____	145
5.1. Interesul identificării persoanei fizice _____	145
5.2. Dreptul la nume _____	148
5.3. Codul numeric personal _____	154
5.4. Localizarea persoanei fizice. Domiciliul _____	155
5.5. Starea civilă _____	166
5.6. Actele juridice de stare civilă, actele de stare civilă și certificatele de stare civilă _____	174
5.7. Registrele de stare civilă și felurile înregistrărilor de stare civilă _____	180
5.8. Anularea, completarea, modificarea și rectificarea actelor și a mențiunilor de stare civilă _____	185
5.9. Proba stării civile _____	193
5.10. Unele elemente ale stării civile și înregistrarea lor _____	197
Capitolul III. Persoana juridică _____	219
§1. Noțiunea de persoană juridică _____	219
§2. Definiția persoanei juridice _____	223
§3. Sediul materiei _____	224
§4. Elementele constitutive ale persoanei juridice _____	226
§5. Clasificarea persoanelor juridice _____	232

§6. Înființarea persoanelor juridice _____	239
§7. Nulitatea persoanei juridice _____	250
§8. Capacitatea persoanei juridice _____	252
8.1. Capacitatea de folosință a persoanei juridice _____	254
8.2. Capacitatea de exercițiu a persoanei juridice _____	259
8.3. Funcționarea persoanei juridice _____	261
8.4. Sancțiunea nerespectării normelor referitoare la capacitatea persoanelor juridice _____	266
8.5. Nulitatea actelor emise de organele persoanelor juridice _____	267
§9. Reorganizarea persoanelor juridice _____	268
§10. Încetarea persoanei juridice _____	271
§11. Elementele de identificare a persoanei juridice _____	276
Capitolul IV. Drepturile subiective _____	281
§1. Noțiunea și structura dreptului subiectiv _____	281
1.1. Noțiune _____	281
1.2. Structură _____	283
§2. Clasificarea drepturilor subiective _____	283
2.1. Drepturi cu realizare mediată și drepturi cu realizare imediată sau drepturi relative și drepturi absolute _____	284
2.2. Drepturi patrimoniale și drepturi nepatrimoniale (extrapatrimoniale) _____	286
2.2.1. Drepturile reale, drepturile de creanță și drepturile potestative _____	288
2.2.2. Comparație între drepturile reale, de creanță și cele potestative _____	299
2.2.3. Drepturile personalității, drepturile morale de autor și celelalte drepturi nepatrimoniale _____	303
2.2.4. Apărarea drepturilor nepatrimoniale _____	317
§3. Exercitarea drepturilor subiective. Abuzul de drept _____	329
Capitolul V. Despre bunuri _____	343
§1. Legătura dintre lucruri, bunuri, drepturi și patrimoniu _____	343
§2. Clasificarea bunurilor _____	350
2.1. Excluderi și nuanțări _____	351
2.2. Categoriile de bunuri _____	355
Abrevieri _____	365
BIBLIOGRAFIE _____	367